

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ІННОВАТИКИ,
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ІНФРАСТРУКТУРИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового інституту
інноватики, природокористування та
інфраструктури

_____ Василь БРИЧ
“ 31 ” _____ 2023 р.

Директор навчально-наукового інституту
новітніх освітніх технологій

_____ Святослав ПИТЕЛЬ
“ 31 ” _____ 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. проректора з науково-
педагогічної роботи

_____ Віктор ОСТРОВЕРХОВ
_____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

«СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ В ТРАНСПОРТНІЙ ГАЛУЗІ»

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 27 Транспорт

Спеціальність – 275 Транспортні технології (за видами)

Освітньо-професійна програма – Управління на транспорті та логістика

Кафедра транспорту і логістики

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практичні (год.)	ІРС (год.)	Тренінг КПЗ (год.)	СРС (год.)	Разом (год.)	Залік (сем)
Денна	2	4	28	14	3	6	99	150	4
Заочна	2	4	8	4	-	-	138	150	4

**ТЕРНОПІЛЬ –
2023**

Робочу програму склала:
канд. екон. наук., доцент, доцент кафедри транспорту і логістики
Наталія ФАЛОВИЧ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри транспорту і логістики, протокол № 1 від 28.08.2023 р.

Завідувач кафедри транспорту
і логістики, д-р, техн. наук, професор Павло ПОПОВИЧ

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 275
Транспортні технології (за видами), протокол № 1 від 30.08.2023 р.

Керівник групи
забезпечення спеціальності Павло ПОПОВИЧ

Гарант ОП Ольга ЧОРНА

**СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ В ТРАНСПОРТНІЙ
ГАЛУЗІ»**

**1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ В
ТРАНСПОРТНІЙ ГАЛУЗІ»**

Дисципліна – Соціально-трудова відносина в транспортній галузі	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань - 27 Транспорт	Статус дисципліни: вибіркова Мова навчання: Українська
Кількість залікових модулів - 3	Спеціальність - 275 Транспортні технології Освітньо-професійна програма: Транспортні технології (на автомобільному транспорті)	Рік підготовки: <i>Денна – 2</i> <i>Заочна - 2</i> Семестр: <i>Денна – 4</i> <i>Заочна – 4</i>
Кількість змістових модулів – 2	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Лекції: <i>Денна - 28 год.</i> <i>Заочна – 8 год.</i> Практичні заняття: <i>Денна - 14 год.</i> <i>Заочна – 4 год</i>
Загальна кількість годин - 150		Самостійна робота: <i>Денна - 99 год.</i> <i>Заочна – 138 год.</i> Індивідуальна робота <i>Денна – 3 год.</i> <i>Заочна – –</i> Тренінг, КПЗ <i>Денна – 6 год.</i> <i>Заочна –</i>
Тижневих годин: денна – 10 год., аудиторних– 3 год.		Вид підсумкового контролю: <i>Денна– залік</i> <i>Заочна - залік</i>

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ В ТРАНСПОРТНІЙ ГАЛУЗІ»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Дисципліна «Соціально-трудові відносини в транспортній галузі» орієнтована на глибоке та ґрунтовне засвоєння студентами основ ринкових перетворень, які відбуваються в соціально-трудовій сфері транспортної галузі; дослідження питань підвищення ефективності праці, вдосконалення організації оплати праці в транспортній галузі та гармонізації соціально-трудових відносин на всіх рівнях економічної системи.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

- викладенні студентам основних положень, категорій, понять щодо забезпечення ефективної праці та прогресивного розвитку соціально-трудових відносин в Україні, що сприятиме активному формуванню й раціональному використанню людського потенціалу в транспортній галузі.
- формуванні у студентів цілісної системи теоретичних знань з курсу «Соціально-трудові відносини в транспортній галузі».
- засвоїти методику розрахунку основних трудових показників для аналізу ефективної роботи в транспортній галузі різних форм власності;
- вивчити сутність соціально-трудових відносин, механізм їх функціонування;
- глибше засвоїти сучасні тенденції функціонування ринку праці та зайнятості населення в Україні.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ В ТРАНСПОРТНІЙ ГАЛУЗІ»

Змістовий модуль 1. Система соціально-трудових відносини в транспортній галузі.

Тема 1. Соціально-трудові відносини як система. Соціально-трудові відносини зайнятості. Моніторинг соціально-трудової сфери.

Сутність соціально-трудових відносин. Місце соціально-трудових відносин у системі відносин ринкової економіки. Види соціально-трудових відносин у сфері праці, їх класифікація. Держава (органи законодавчої і

виконавчої влади) як суб'єкт соціально-трудових відносин. Нормативно-правова база діяльності роботодавців. Наймані працівники та профспілки як суб'єкти соціально-трудових відносин. Профспілковий рух в Україні. Зарубіжний досвід участі профспілок у регулюванні соціально-трудових відносин.

Тема 2. Продуктивність та ефективність праці.

Сутність продуктивності і продуктивності праці та їх значення для соціально- економічного розвитку суспільства. Продуктивність індивідуальної та суспільної праці. Трудомісткість продукції та продуктивна сила праці. Показники виміру продуктивності праці, вимоги до них. Методи вимірювання продуктивності праці. Натуральний та умовно-натуральний методи вимірювання продуктивності праці, їх переваги й вади, застосування на практиці. Трудовий метод вимірювання продуктивності праці, та його застосування. Види трудомісткості, їх призначення. Підвищення ролі трудомісткості продукції (робіт) у плануванні виробництва, праці, формуванні коштів на її оплату. Вартісний метод вимірювання продуктивності праці, його різновиди. Поняття чинників і умов підвищення продуктивності праці. Класифікація чинників зростання продуктивності праці. Поняття резервів зростання продуктивності праці та їх економічна суть. Зв'язок резервів з чинниками та умовами зростання продуктивності праці. Класифікація резервів зростання продуктивності праці за критеріями часу та за сферами виникнення. Методика виявлення та обчислення резервів зростання продуктивності праці.

Тема 3. Об'єкти нормування праці. Нормативні матеріали для визначення норм праці.

Норми і стимулювання ефективної виробничої діяльності. Поняття виробничого, технологічного та трудового процесів. Об'єкти нормування праці: виробнича операція і її структура. Технологічний та трудовий аспект виробничої операції. Обсяг роботи, зона обслуговування, чисельність персоналу як об'єкти нормування. Поняття про прийоми і методи праці. Нормативи праці за сферою застосування: загально-промислові, галузеві, місцеві. Нормативи праці за ступенем укрупнення: укрупнені, диференційовані: сфера їх використання. Мікроелементні нормативи часу. Системи мікроелементних нормативів: сутність та сфера застосування. Базова система мікроелементних нормативів часу: сутність та сфера застосування. Нормативи обслуговування, чисельності та підлеглості: умови застосування. Методи створення трудових нормативів. Загальні умови і вихідні матеріали для створення нормативів. Характеристика основних етапів створення нормативів. Робоча методика. Методи опрацювання матеріалів спостереження. Побудова нормативних таблиць, графіків. Основні

питання аналізу нормативних матеріалів з праці на підприємстві. Завдання вдосконалення нормативно-дослідної роботи та організації централізованої розробки прогресивних нормативних матеріалів з праці в Україні.

Тема 4. Робочий час. Структура витрат робочого часу.

Законодавче регулювання робочого часу в Україні. Сутність поняття робочий час. Різновиди робочого часу відповідно до законодавства України. Скорочений, неповний, ненормований робочий день, нічний робочий час, надурочна робота, чергування. Особливості організації, нормування і оплата праці за цих режимів. Річний фонд робочого часу одного працівника. Мета та завдання визначення річного фонду робочого часу. Баланс річного фонду робочого часу одного працівника методика складання. Взаємозв'язок річного фонду робочого часу з іншими показниками економічної діяльності підприємства. Облік робочого часу. Державна статична звітність підприємства з використання робочого часу. Змінний робочий час. Структура змінного робочого часу. Класифікація затрат змінного робочого часу. Мета та завдання вивчення використання змінного робочого часу. Час роботи і його складові елементи. Час регламентованих і нерегламентованих перерв. Нормований і ненормований робочий час

Тема 5. Атестація робочих місць.

Суть і завдання проведення атестації робочих місць. Етапи проведення атестації робочих місць. Мета і порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці. Особливості проведення атестації робочих місць за умовами праці.

Тема 6. Організація і обслуговування робочих місць.

Поняття та значення робочих місць. Вимоги до організації робочих місць. Спеціалізація й оснащення робочих місць. Суть, мета та системи планування робочих місць. Організація обслуговування робочих місць

Тема 7: Умови праці.

Умови праці та чинники їх формування. Державне регулювання умов праці. Класифікація умов праці на виробництві. Оцінювання шкідливих та небезпечних умов праці на виробництві. Засоби компенсації впливу несприятливих умов праці на працівників. Пільги і компенсації, що встановлені законодавством працівникам, зайнятим на роботах зі шкідливими і важкими умовами праці та порядок їх надання.

Змістовний модуль 2. Організація праці в транспортній галузі.

Тема 8: Режими праці та відпочинку

Поняття працездатності людини та її залежність від режимів праці та відпочинку. Суть та види режимів праці та відпочинку. Нестандартні режими праці. Раціональні режими праці та відпочинку. Проектування раціональних режимів праці та відпочинку.

Тема 9: Колективні форми організації праці.

Зміст індивідуальної та колективної форми організації праці. Головні принципи організації праці трудових колективів. Різновиди форм колективної організації праці. Поняття та умови організації виробничих бригад. Принципи та особливості формування виробничих бригад. Організація праці в бригадах.

Тема 10. Організація професійної підготовки робітничих кадрів

Поняття про фах, спеціальність, про підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації кадрів як масових професій. Організація підготовки та підвищення кваліфікації кадрів. Характеристика різних форм підвищення кваліфікації робітників та інженерно-технічних працівників. План підготовки та перепідготовки кваліфікації кадрів як складова частина плану з праці підприємства. Соціально-економічне значення фахового добору. Наукова методика фахового добору.

Тема 11: Дисципліна і мотивація праці

Суть і значення трудової дисципліни. Нормативно-правове забезпечення та дотримання дисципліни праці. Напрямки зміцнення трудової дисципліни на виробництві. Поняття та основні види мотивації праці персоналу. Роль мотивації праці для раціональної організації і стимулювання праці.

Тема 12: Організація праці управлінського персоналу.

Суть організації управлінської праці. Поділ і кооперація праці управлінського персоналу. Організація та планування робочого місця керівника. Використання технічних засобів управління.

Тема 13: Управління організацією праці на автотранспортному підприємстві.

Поняття та завдання управління організацією праці на підприємстві. Механізм управління організацією праці. Програмно-цільове управління організацією праці. Управління удосконаленням самоорганізації праці.

Тема 14. Державний нагляд і громадський контроль за станом охорони праці. Соціальне страхування від нещасного випадку та професійного захворювання на виробництві.

Органи державного нагляду за охороною праці. Основні принципи державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності. Контроль стану умов праці. Методика контролю стану умов праці. Підготовка підприємства до комплексної перевірки стану охорони праці. Перелік питань для перевірки стану охорони праці на робочих місцях. Завдання страхування від нещасного випадку. Принципи та види страхування. Суб'єкти та об'єкти страхування. Види страхування. Страховий ризик і страховий випадок. Фонд соціального страхування від нещасних випадків. Правління Фонду. Виконавча дирекція Фонду. Страхові експерти з охорони праці, їх функції і повноваження. Фінансування страхових виплат, соціальних послуг та профілактичних заходів. Джерела фінансування Фонду. Страхові тарифи. Страхові виплати. Обов'язки та права суб'єктів страхування від нещасних випадків. Обов'язки Фонду. Права та обов'язки застрахованої особи. Права та обов'язки роботодавця як страхувальника. Кримінальна відповідальність за порушення законодавства про охорону праці

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ З ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ В ТРАНСПОРТНІЙ ГАЛУЗІ»

Денна форма навчання

	Кількість годин					
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Тренінг КППЗ	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1. Система соціально-трудових відносини в транспортній галузі.						
Тема 1. Соціально-трудові відносини як система. Соціально-трудові відносини зайнятості. Моніторинг соціально-трудової сфери.	2	1	5			Опитування, тести, дискусії, ессе
Тема 2. Продуктивність та ефективність праці.	2	1	5			Опитування, тести, дискусії, ессе
Тема 3. Об'єкти нормування праці. Нормативні матеріали для визначення норм праці.	2	1	5			Опитування, тести, дискусії, ессе

Тема 4. Робочий час. Структура витрат робочого часу.	2	1	5		3	Опитування, тести, дискусії, ессе
Тема 5. Атестація робочих місць.	2	1	5			Опитування, тести, дискусії, ессе
Тема 6. Організація і обслуговування робочих місць.	2	1	5	1		Опитування, тести, дискусії, ессе
Тема 7. Умови праці.	2	1	4			Опитування, тести, дискусії, ессе
Змістовний модуль 2. Організація праці в транспортній галузі.						
Тема 8. Режими праці та відпочинку	2	1	10		3	Опитування, тести, дискусії, ессе
Тема 9. Колективні форми організації праці.	2	1	10	1		Опитування, тести, дискусії, ессе
Тема 10. Організація професійної підготовки робітничих кадрів	2	1	10			Опитування, тести, дискусії, ессе
Тема 11: Дисципліна і мотивація праці	2	1	10			Опитування, тести, дискусії, ессе
Тема 12. Організація праці управлінського персоналу.	2	1	10	1		Опитування, тести, дискусії, ессе
Тема 13. Управління організацією праці на автотранспортному підприємстві.	2	1	5			Опитування, тести, дискусії, ессе
Тема 14. Державний нагляд і громадський контроль за станом охорони праці. Соціальне страхування від нещасного випадку та професійного захворювання на виробництві.	2	1	5			Опитування, тести, дискусії, ессе
Всього 150 год з них:	28	14	99	3	6	

Заочна форма навчання

	Кількість годин		
	Лекції	Практичні	СРС
Змістовний модуль 1. Автомобільні перевезення в забезпеченні діяльності підприємства.			
Тема 1. Продуктивність та ефективність праці	1		20
Тема 2. Об'єкти нормування праці. Нормативні матеріали для визначення норм праці.	1	1	20
Тема 3. Робочий час. Структура витрат робочого часу.	1		20
Тема 4. Атестація робочих місць.	1	1	20
Тема 5: Умови праці.	1		20
Змістовний модуль 2. Організація праці в транспортній галузі.			
Тема 6. Режими праці та відпочинку	1	1	10
Тема 7. Управління організацією праці на автотранспортному підприємстві.	1		10
Тема 14. Державний нагляд і громадський контроль за станом охорони праці. Соціальне страхування від нещасного випадку та професійного захворювання на виробництві.	1	1	18
РАЗОМ	8	4	138

5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ.

Практичне заняття 1.

Тема 1. Соціально-трудові відносини як система. Соціально-трудові відносини зайнятості. Моніторинг соціально-трудової сфери.

Мета: З'ясувати суть соціально-трудових відносин. Місце соціально-трудових відносин у системі відносин ринкової економіки. Види соціально-трудових відносин у сфері праці, їх класифікація.

Питання для обговорення:

1. Суть соціально-трудових відносин. Місце соціально-трудових

відносин у системі відносин ринкової економіки.

2. Види соціально-трудова відносин у сфері праці, їх класифікація. Держава (органи законодавчої і виконавчої влади) як суб'єкт соціально-трудова відносин.

3. Нормативно-правова база діяльності роботодавців.

4. Наймані працівники та профспілки як суб'єкти соціально-трудова відносин.

5. Профспілковий рух в Україні.

6. Зарубіжний досвід участі профспілок у регулюванні соціально-трудова відносин.

Практичне заняття 2.

Тема 2. Продуктивність та ефективність праці.

Мета: *Суть продуктивності і продуктивності праці та їх значення для соціально- економічного розвитку суспільства. Продуктивність індивідуальної та суспільної праці. Трудомісткість продукції та продуктивна сила праці. Показники виміру продуктивності праці, вимоги до них. Методи вимірювання продуктивності праці.*

Питання для обговорення:

1. Суть продуктивності і продуктивності праці та їх значення для соціально- економічного розвитку суспільства.
2. Продуктивність індивідуальної та суспільної праці.
3. Трудомісткість продукції та продуктивна сила праці.
4. Показники виміру продуктивності праці, вимоги до них. Методи вимірювання продуктивності праці.
5. Класифікація чинників зростання продуктивності праці.
6. Поняття резервів зростання продуктивності праці та їх економічна суть. Зв'язок резервів з чинниками та умовами зростання продуктивності праці.
7. Класифікація резервів зростання продуктивності праці за критеріями часу та за сферами виникнення.
8. Методика виявлення та обчислення резервів зростання продуктивності праці.

Практичне заняття 3.

Тема 3. Об'єкти нормування праці. Нормативні матеріали для визначення норм праці.

Мета: Вивчити норми і стимулювання ефективної виробничої діяльності. Поняття виробничого, технологічного та трудового процесів. Об'єкти нормування праці: виробнича операція і її структура.

Питання для обговорення:

1. Норми і стимулювання ефективної виробничої діяльності. Поняття виробничого, технологічного та трудового процесів.
2. Об'єкти нормування праці: виробнича операція і її структура.
3. Поняття та суть нормативів праці.
4. Методи створення трудових нормативів.
5. Завдання вдосконалення нормативно-дослідної роботи та організації централізованої розробки прогресивних нормативних матеріалів з праці в Україні.

Практичне заняття 4

Тема 4. Робочий час. Структура витрат робочого часу.

Мета: Вивчити законодавче регулювання робочого часу в Україні. Сутність поняття робочий час. Різновиди робочого часу відповідно до законодавства України.

Питання для обговорення:

1. Законодавче регулювання робочого часу в Україні. Сутність поняття робочий час. Різновиди робочого часу відповідно до законодавства України.
2. Скорочений, неповний, ненормований робочий день, нічний робочий час, надурочна робота, чергування.
3. Особливості організації, нормування і оплата праці за цих режимів.
4. Річний фонд робочого часу одного працівника.
5. Облік робочого часу.

Практичне заняття 5

Тема 5. Атестація робочих місць.

Мета: З'ясувати суть і завдання проведення атестації робочих місць.

Питання для обговорення:

1. Суть і завдання проведення атестації робочих місць.
2. Етапи проведення атестації робочих місць.
3. Мета і порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці.
4. Особливості проведення атестації робочих місць за умовами праці.

Практичне заняття 6.

Тема 6. Організація і обслуговування робочих місць.

Мета: *З'ясувати поняття та значення робочих місць. Вимоги до організації робочих місць. Спеціалізація й оснащення робочих місць. Суть, мета та системи планування робочих місць. Організація обслуговування робочих місць*

Питання для обговорення:

1. Поняття та значення робочих місць.
2. Вимоги до організації робочих місць.
3. Спеціалізація й оснащення робочих місць.
4. Суть, мета та системи планування робочих місць.
5. Організація обслуговування робочих місць

Практичне заняття 7

Тема 7: Умови праці.

Мета: *З'ясувати умови праці та чинники їх формування. Державне регулювання умов праці. Класифікація умов праці на виробництві. Оцінювання шкідливих та небезпечних умов праці на виробництві.*

Питання для обговорення:

1. Умови праці та чинники їх формування.
2. Державне регулювання умов праці.
3. Класифікація умов праці на виробництві. Оцінювання шкідливих та небезпечних умов праці на виробництві.
4. Засоби компенсації впливу несприятливих умов праці на працівників.
5. Пільги і компенсації, що встановлені законодавством працівникам, зайнятим на роботах зі шкідливими і важкими умовами праці та порядок їх надання.

Змістовний модуль 2. Організація праці в транспортній галузі.

Практичне заняття 8

Тема 8: Режими праці та відпочинку

Мета: *вивчити поняття працездатності людини та її залежність від режимів праці та відпочинку. Суть та види режимів праці та відпочинку. Нестандартні режими праці. Раціональні режими праці та відпочинку. Проектування раціональних режимів праці та відпочинку.*

Питання для обговорення:

1. Поняття працездатності людини та її залежність від режимів праці та відпочинку.
2. Суть та види режимів праці та відпочинку.
3. Нестандартні режими праці.
4. Раціональні режими праці та відпочинку.

5. Проектування раціональних режимів праці та відпочинку.

Практичне заняття 9

Тема 9: Колективні форми організації праці.

Мета: з'ясувати зміст індивідуальної та колективної форми організації праці. Головні принципи організації праці трудових колективів. Різновиди форм колективної організації праці. Поняття та умови організації виробничих бригад. Принципи та особливості формування виробничих бригад. Організація праці в бригадах.

Питання для обговорення:

1. Зміст індивідуальної та колективної форми організації праці.
2. Головні принципи організації праці трудових колективів.
3. Різновиди форм колективної організації праці.
4. Поняття та умови організації виробничих бригад.
5. Принципи та особливості формування виробничих бригад.
6. Організація праці в бригадах.

Практичне заняття 10

Тема 10. Організація професійної підготовки робітничих кадрів

Мета: з'ясувати поняття про фах, спеціальність, про підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації кадрів як масових професій.

Питання для обговорення:

1. Поняття про фах, спеціальність, про підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації кадрів як масових професій.
2. Організація підготовки та підвищення кваліфікації кадрів.
3. Характеристика різних форм підвищення кваліфікації робітників та інженерно-технічних працівників.
4. План підготовки та перепідготовки кваліфікації кадрів як складова частина плану з праці підприємства.
5. Соціально-економічне значення фахового добору.
6. Наукова методика фахового добору.

Практичне заняття 11

Тема 11: Дисципліна і мотивація праці

Мета: з'ясувати суть і значення трудової дисципліни. Нормативно-правове забезпечення та дотримання дисципліни праці. Напрямки зміцнення трудової дисципліни на виробництві.

Питання для обговорення:

1. Суть і значення трудової дисципліни.
2. Нормативно-правове забезпечення та дотримання дисципліни праці.
3. Напрямки зміцнення трудової дисципліни на виробництві.

4. Поняття та основні види мотивації праці персоналу.
5. Роль мотивації праці для раціональної організації і стимулювання праці.

Практичне заняття 12

Тема 12: Організація праці управлінського персоналу.

Мета: з'ясувати суть організації управлінської праці. Поділ і кооперація праці управлінського персоналу. Організація та планування робочого місця керівника. Використання технічних засобів управління.

Питання для обговорення:

1. Суть організації управлінської праці.
2. Поділ і кооперація праці управлінського персоналу.
3. Організація та планування робочого місця керівника.
4. Використання технічних засобів управління.

Практичне заняття 13

Тема 13: Управління організацією праці на автотранспортному підприємстві.

Мета: з'ясувати поняття та завдання управління організацією праці на підприємстві. Механізм управління організацією праці.

Питання для обговорення:

1. Поняття та завдання управління організацією праці на підприємстві.
2. Механізм управління організацією праці.
3. Програмно-цільове управління організацією праці.
4. Управління удосконаленням самоорганізації праці.

Практичне заняття 14

Тема 14. Державний нагляд і громадський контроль за станом охорони праці. Соціальне страхування від нещасного випадку та професійного захворювання на виробництві.

Мета: вивчити основні принципи державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності.

Питання для обговорення:

1. Органи державного нагляду за охороною праці.
2. Основні принципи державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності.
3. Контроль стану умов праці. Методика контролю стану умов праці.
4. Підготовка підприємства до комплексної перевірки стану охорони праці.

5. Перелік питань для перевірки стану охорони праці на робочих місцях. Завдання страхування від нещасного випадку.

6. Принципи та види страхування. Страхові тарифи. Страхові виплати.

7. Кримінальна відповідальність за порушення законодавства про охорону праці

6. КОМПЛЕКСНЕ ПРАКТИЧНЕ ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

Комплексне практичне індивідуальне завдання (КПЗ) з дисципліни є формою наскрізних практичних завдань, виконання яких потребує засвоєння змісту конкретних тем з дисципліни та отримання навиків використання набутих знань шляхом проведення певних розрахункових завдань. Індивідуальне завдання з дисципліни виконується самостійно кожним студентом (за обраною темою) і охоплює усі основні теми дисципліни. Метою КПЗ є самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань слухачів з дисципліни та розвиток навичок самостійної роботи. КПЗ є завершальною теоретичної та практичної роботи з дисципліни та виконується на основі знань, умінь і навичок, отриманих у процесі лекційних та практичних занять і охоплює зміст навчальної дисципліни загалом.

Комплексне практичне індивідуальне завдання з дисципліни «Соціально-трудова відносина в транспортній галузі» охоплює усі основні теми дисципліни.

7. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА

Самостійна робота як основна форма засвоєння студентом навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових занять та без участі викладача, передбачає особистісно-орієнтовану організацію самоосвіти студента. Самостійна робота забезпечується необхідними навчально-методичними засобами: підручниками, навчальними посібниками, конспектами лекцій, навчально-методичними розробками для самостійного вивчення дисципліни, електронно-обчислювальною технікою, періодичними виданнями, засобами самоконтролю (тести, задачі, ділові ситуації, питання для самоконтролю).

Студенти мають можливість самостійно опрацьовувати навчальний матеріал у бібліотеці, навчальних кабінетах і комп'ютерних класах з використанням Інтернет, а також у домашніх умовах (при отриманні відповідного пакету навчально-методичної літератури).

Діагностика якості самостійної роботи здійснюється викладачем при оцінюванні змістових модулів та на основі підсумкового контролю залікового модуля.

Перелік питань для самостійного опрацювання з дисципліни «Соціально-трудова відносина в транспортній галузі»:

	Питання
1.	Стан ринку праці в Україні (регіоні): аналіз та оцінка.
2.	Вплив глобалізаційних процесів на реалізацію трудового потенціалу.
3.	Договірне регулювання соціально-трудових відносин
4.	Ефективність аудиту у сфері праці.
5.	Зарубіжний досвід соціального партнерства.
6.	Застосування безтарифної оплати праці.
7.	Трудовий контракт: переваги, структура значення у соціально-трудовах відносинах
8.	Колективна форма організації праці: сутність і ефективність.
9.	Людський капітал України як чинник економічного зростання.
10.	Рівень життя: добробут і проблеми людського розвитку в Україні.
11.	Механізм регулювання соціально-трудовах відносин зайнятості.
12.	Міжнародний досвід регулювання зайнятості
13.	Місце праці в структурі життєвих цінностей.
14.	Міжнародна організація праці та її вплив на розвиток соціально-трудовах відносин.
15.	Науково-технічний прогрес як головний чинник підвищення продуктивності праці.
16.	Необхідність управління працею в ринкових умовах.
17.	Особливості нетрадиційних систем оплати праці.
18.	Особливості оплати праці в зарубіжних країнах.
19.	Особливості формування ринку праці в Україні.
20.	Оцінка ефективності інвестування в людський капітал.
21.	Планування трудових показників на рівні підприємства.
22.	Принципи реформування мінімального споживчого бюджету в Україні.
23.	Пріоритетні чинники зростання продуктивності праці в сучасних умовах
24.	Проблеми становлення і розвитку соціально-трудовах відносин в Україні
25.	Програми управління продуктивністю праці на підприємстві.
26.	Соціальне партнерство у розв'язанні проблем зайнятості
27.	Сучасні методи вимірювання рівня продуктивності праці.
28.	Структура і принципи побудови системи соціального захисту населення в Україні.
29.	Формування системи соціального партнерства в Україні.

1. ТРЕНІНГ З ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ В ТРАНСПОРТНІЙ ГАЛУЗІ»

Тренінг з дисципліни «Соціально-трудові відносини в транспортній галузі» проводиться у навчальному процесі підготовки бакалаврів з метою вироблення практичних навичок роботи, здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері автомобільного транспорту, або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів технічних наук, економіки та управління і характеризується комплексністю та невизначеністю умов

Порядок проведення тренінгу

1. **Вступна частина** проводиться з метою ознайомлення студентів з темою тренінгового заняття.

2. **Організаційна частина** полягає у створенні робочого настрою у колективі студентів, визначенні правил проведення тренінгового заняття. Можлива наявність роздаткового матеріалу у вигляді таблиць, бланків документів.

3. **Практична частина** реалізовується шляхом виконання завдань у групах студентів у кількості 3-5 осіб з певних проблемних питань теми тренінгового заняття.

4. **Підведення підсумків.** Обговорюється результати виконаних завдань у групах. Обмін думками з питань, які виносились на тренінгові заняття.

9.ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАЧАННЯ.

У процесі вивчення дисципліни «Соціально-трудові відносини в транспортній галузі» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

Методи навчання:

- словесні (лекція, дискусія, обговорення);
- наочні (презентації, самопрезентації);
- практичні (розв'язання завдань, виконання управлінських ситуацій, тренінгові вправи);
- проведення ситуативних та імітаційних ігор;
- самостійна робота студентів поза контролем викладача.

Поточна форма оцінювання:

- індивідуальне усне опитування;
- індивідуальне письмове опитування (самостійна робота, тестування);
- презентація результатів самостійної роботи (есе, опитування).

Проміжна форма оцінювання:

- залікове модульне опитування;
- ректорська контрольна робота;
- оцінювання результатів КППЗ.

Підсумкова форма оцінювання:

- екзамен

10 КРИТЕРІЙ, ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Соціально-трудові відносини в транспортній галузі» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 3 (залік)
30%	40%	30%

1. Усне опитування під час заняття (9 тем по 5 балів = 45 балів) 2. Письмова робота = 55 балів.	1. Написання КПЗ, яке включає вибір теми, складання плану роботи та її написання = 60 балів. 2. Захист КПЗ = 20 балів 3. Тренінги = 20 балів	1. Відповідь на два запитання, кожне з яких = 40 балів, а у підсумку = 80 балів 2. Розрахункове завдання = 20 балів
--	--	--

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

№	Найменування	Номер теми
1.	Електронний варіант методичних вказівок з дисципліни «Соціально-трудова відносина в транспортній галузі»	1-14
2.	Електронний варіант опорного конспекту лекцій	1-14
3.	Індивідуальні завдання для самостійного виконання (електронний варіант)	1-14
4.	Система moodle.wunu.edu.ua	1-14

1. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ З ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ В ТРАНСПОРТНІЙ ГАЛУЗІ»

- Колот, А. М. Соціально-трудова відносина: теорія і практика регулювання: [монографія] / А. М. Колот.-2 – геvid., без змін. – К. : КНЕУ, 2008. –230 с.
- Колот А.М. Соціально-трудова відносина зайнятості: сучасні тенденції, виклики, шляхи розвитку: монографія / [А. М. Колот, І. Ф. Гнибіденко, О.О. Герасименко та ін.] ; за наук. ред. А. М. Колота, І. Ф. Гнибіденка. — К. : КНЕУ, 2015. — 295 с.
- Офіційний сайт Держкомстату України. Електронний ресурс: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
- Поплавська О.М., Данилевич Н.С., Дударенко Є.Ю. Європейський ринок праці: досвід для України // Збірник Соціально-трудова відносина: теорія і практика. – № (1), 2018.- с.197-209. Ел. ресурс: http://stvua.com/?wpfb_dl=28
- Цимбалюк С.О. Оплата праці працівників бюджетної сфери: проблеми та перспективи поліпшення // Україна: аспекти праці. - 2012. - № 3. - С. 10-15. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uap_2012_3_4

6. Poplavska O, Chala N. The 4th Industrial Revolution and Innovative Labor: Trends, Challenges, Forecasts. // Интеллектуализация и гуманизация труда : монография. – Польша, Зеленогурский университет, 2017. – p.141-154